

De Erfgoedmonitor

Home > Indicatoren > Gebouwde rijksmonumenten - aantal per categorie

Gebouwde rijksmonumenten - aantal per categorie

Publicatiedatum: 27 mei 2020

Het rijksmonumentenbestand (61.863) bestond eind 2019 voor meer dan de helft (31.637) uit objecten in de categorie 'woningen en woningbouwcomplexen', waarvan 26.479 woonhuizen.

Hoofdcat.

Aantal gebouwde rijksmonumenten per hoofdcategorie - 2019

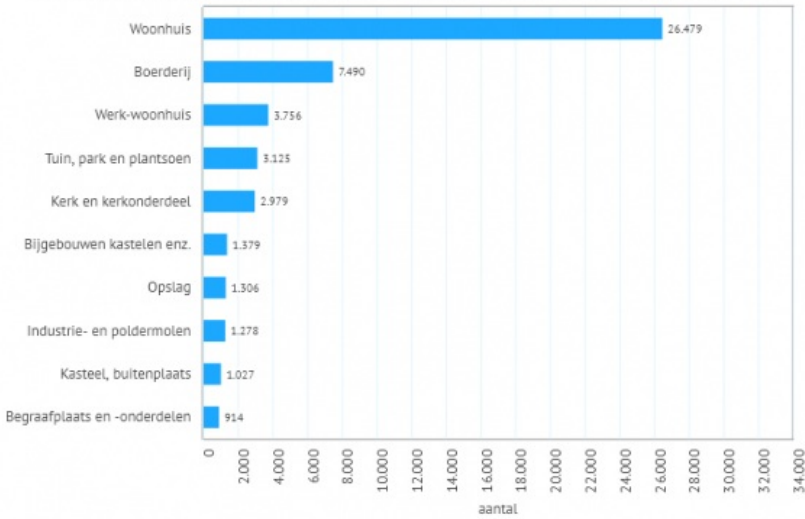

Eenheid: aantal

Bron: RCE - Monumentenregister

Subcategorie

Aantal gebouwde rijksmonumenten per subcategorie (10 grootste categorieën) - 2019

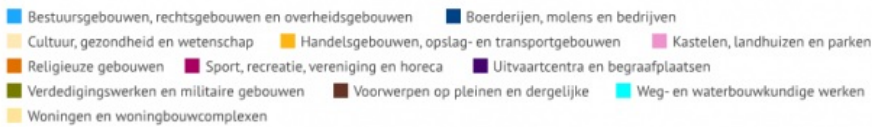
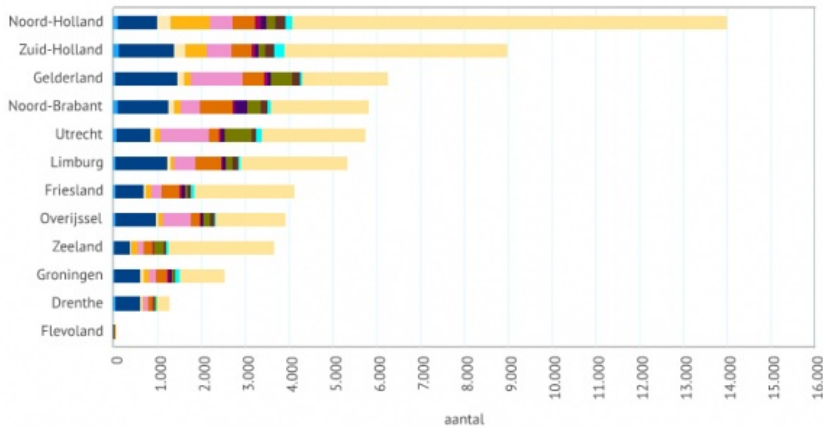

Eenheid: aantal

Bron: RCE - Monumentenregister

Categorie/provincie

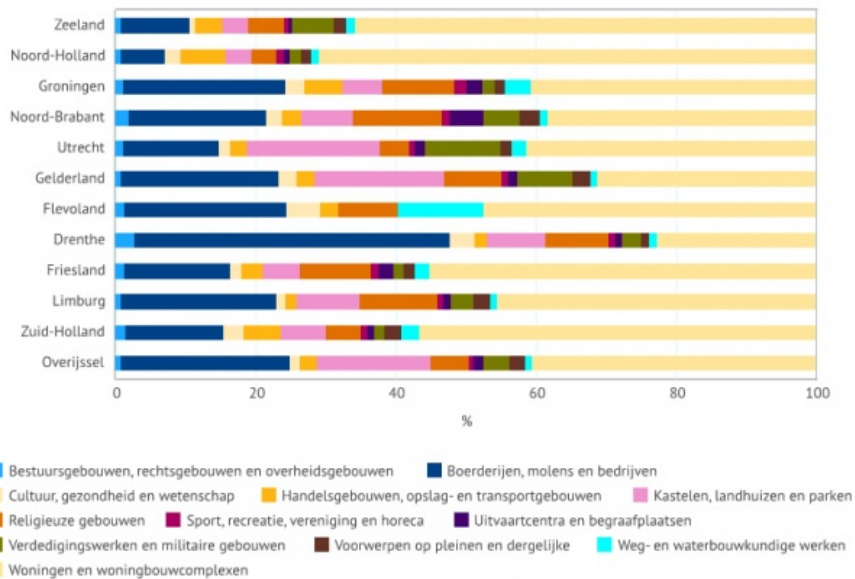
Gebouwde rijksmonumenten per categorie en provincie - 2019

Bron: RCE - Monumentenregister

%/provincie

Percentage gebouwde rijksmonumenten per categorie en provincie - 2019

Bron: RCE - Monumentenregister

De grafieken laten het aantal gebouwde rijksmonumenten zien per hoofd- en subcategorie voor Nederland, en per provincie in absolute aantallen en in percentages, per eind 2019.

'Woningen en woningbouwcomplexen' grootste categorie

Het rijksmonumentenbestand bestaat voor meer dan de helft uit objecten in de categorie 'gebouwen en woonhuizen' (31.637). De categorie 'boerderijen, molens en bedrijven' volgt als tweede, enigszins op afstand, met in totaal 9.937 objecten. De kleinste categorie is die van 'sport, recreatie, vereniging en horeca' met 534 geregistreerde objecten.

'Woonhuis' grootste subcategorie

De monumenten zijn niet enkel in te delen in hoofdcategorieën, maar ook in subcategorieën. Hiervan zijn er 64 benoemd. De meeste rijksmonumenten vallen echter in de categorieën 'woonhuis' (26.479), 'boerderij' (7.490), 'werk-woonhuis' (3.756), 'tuin, park en plantsoen' (3.125), 'kerk en kerkonderdeel' (2.979), 'bijgebouwen kastelen' (1.379), 'opslag' (1.306), 'industrie- en poldermolen' (1.278), 'kasteel, buitenplaats' (1.027) en 'begraafplaats en onderdelen' (914). Er zijn echter ook subcategorieën waar maar een handjevol rijksmonumenten in vallen, zoals 'stoep' (6), 'voorwerk' (6) en 'verkeersobject' (5).

In 5 provincies meer dan 50% rijksmonumenten in categorie 'woningen en woningbouwcomplexen'

Wanneer we kijken naar hoe de categorieën zijn verdeeld over de verschillende provincies, blijkt in alle provincies, op Drenthe na, de categorie 'woningen en woningbouwcomplexen' de grootste categorie. In 4 provincies is dit zelfs 50% of meer van hun totale rijksmonumentenbestand te beslaan. Dit is in Noord-Holland (70,7%), Zeeland (65,3%), Zuid-Holland (57,1%) en Friesland (54,4%) het geval. In Drenthe is de categorie 'Boerderijen, bedrijven en molens' de grootste categorie (45,5%).

In Flevoland ook groot aandeel 'weg- en waterwerken'

Opvallend is het grote aandeel 'weg- en waterbouwkundige werken' in Flevoland (12,2%), ten opzichte van de andere provincies waar dit aandeel maximaal 3,8% (Groningen) is. In absolute aantallen gaat het in Flevoland echter om 10 objecten op een totaal van 82 rijksmonumenten ten opzichte van 98 in Groningen op een totaal van 2.552 rijksmonumenten.

Bronnen:

Monumentenregister, Rijksdienst voor het Cultureel Erfgoed

Voor informatie per monument zie het [Monumentenregister](#)-online.

31 december 2019

Meetfrequentie:

jaarlijks

Verantwoording:

Met ingang van 1 januari presenteert de database van de Erfgoedmonitor een andere categorie-indeling van de gebouwde rijksmonumenten. Voorheen werd de zogenaamde CBS- indeling gehanteerd. Deze is verouderd en wordt al enige tijd niet meer gehanteerd in het monumentenregister. In plaats van deze indeling wordt nu gewerkt met de indeling in hoofd- en subcategorieën die door de RCE wordt gehanteerd.

De telling van het aantal gebouwde rijksmonumenten is gebaseerd op het Monumentenregister dat door de Rijksdienst voor het Cultureel Erfgoed wordt bijgehouden. Jaarlijks wordt begin januari een nieuwe telling van het voorgaande jaar toegevoegd, op basis van de stand per 31 december van dat jaar.

Voor de telling worden de volgende uitgangspunten gehanteerd:

- De telling heeft betrekking op de absolute aantallen gebouwde rijksmonumenten zoals die zijn vastgelegd in het monumentenregister. Het gaat hierbij om de losse monumenten en niet de complexen.
- Het jaar van inschrijving in het kadaster geldt als het jaar van aanwijzing van een rijksmonument.
- De telling betreft uitsluitend rijksmonumenten waarvoor de aanwijzingsprocedure is afgerond. Monumenten waar een zgn. voorbescherming op rust en die nog in procedure zijn, worden niet meegeteld.
- De categorie-indeling van de gebouwde rijksmonumenten in de monitor is gebaseerd op de huidige indeling naar CBS categorieën uit het Monumentenregister.

De telling die voor de Erfgoedmonitor wordt gebruikt is gebaseerd op een extract uit de Objecten database (ODB), de basis van het Monumentenregister online. Raadpleging van het aantal rijksmonumenten via het Monumentenregister online kan een andere telling opleveren dan de hier gepresenteerde. Dit kan te maken hebben met een ander moment van extractie van de gegevens uit de database, mutaties die in de tussentijd zijn verwerkt of een andere selectie: het extract uit het ODB bevat monumenten met de status 'voorlopige aanwijzing', 'aanwijzing', '(gedeeltelijke) afvoering' en 'ingeschreven monument'. In de erfgoedmonitor zijn alleen de monumenten met beschermde status opgenomen (alle monumenten die door het Kadaster zijn ingeschreven). In het Monumentenregister online zijn ook de andere 3 categorieën opgenomen.

Voor meer informatie zie ook de [onderwerpspagina](#)